

MAG. SILVESTRA HOYER – DOKTORICA ZNANOSTI S PODROČJA PSIHOLOŠKIH ZNANOSTI

Dolga desetletja si slovenske medicinske sestre prizadevamo za pridobivanje novih znanj in za razvijanje strokovnega področja stroke zdravstvene nege. Pred več kot dvajset leti smo se začele vključevati v različne študijske programe fakultet ljubljanske in mariborske Univerze. V 90-ih letih smo dobili prve magistre znanosti in tudi prve diplomantke fakultetnega študija zdravstvene vzgoje, kjer so medicinske sestre pridobile poglobljena znanja s svojega strokovnega področja.

Živimo v času, ko se moramo ponovno bojevati za fakultetni študij in ko imajo mnoge diplomantke visokošolskega strokovnega programa zdravstvene nege težave pri zaposlovanju in razporejanju na ustrezna delovna mesta. Na vsakem koraku se srečujemo z ovirami, ki poskušajo potisniti medicinske sestre in našo osnovno dejavnost na čim nižjo raven. Pri tem pozabljamo na sodobne svetovne in evropske usmeritve v »zdravje za vse« in na to, da to strategijo lahko uresničujemo le ustrezno usposobljeni in motivirani zdravstveni delavci, ki morajo biti sposobni delovati interdisciplinarno. Medicinske sestre se svoje nove vloge dobro zavedajo. Želijo si pridobiti nova znanja, tako v dodiplomskem kot tudi v podiplomskem študiju ter z rednim strokovnim izpopolnjevanjem. Takšne medicinske sestre pa lahko izobrazujejo le ustrezno izobraženi pedagogi.

Medicinske sestre – pedagoške delavke se moramo nenehno učiti in pridobivati izobrazbo na najvišji možni stopnji. Pot do tega je zlasti za našo stroko dolga in naporna, ker znanja ne moremo samo nadgrajevati, temveč se moramo vključevati v pridobivanje znanj z različnih strokovnih področij. Takšno vijugasto pot skozi labirint znanja in znanosti je pred kratkim zaključila prva doktorica znanosti iz vrst medicinskih sester na Slovenskem – mag. Silvestra Hoyer.

Dne 21. 4. 1999 je na Filozofski fakulteti uspešno zagovarjala svojo doktorsko disertacijo z naslovom **STALIŠČA IN VREDNOSTNI SISTEM MATER KOT DEJAVNIK USPEŠNEGA DOJENJA**. Njen mentor je bil red. prof. dr. sc. Ludvik Horvat, dipl. psih. s Filozofske fakultete; somentor pa red. prof. dr. sc. Dražigost Pokorn, dr. med. z Medicinske fakultete. Član komisije je bil red. prof. dr. sc. Janek Musek, dipl. psih. s Filozofske fakultete. S pomočjo povzetka doktorske disertacije na kratko predstavljamo namen in ugotovitve raziskave.

Povzetek

Ob svetovnih trendih vračanja k dojenju prek raziskovalnega dela in znanja (ker tradicije na tem področju ni več) pričujoča raziskava vključuje področje Slovenije.

Za zdravje otrok je izredno pomembno, da vse matere pričnejo dojiti, da dojijo 4–6 mesecev brez dodatkov, kasneje pa nadaljujejo dojenje z dodatki eno leto ali več, kakor se odločita mati in otrok.

Raziskava je skušala doseči te cilje z zdravstvenovzgojnim programom, ki bi matere učil in prepričal o pomenu odločitve za dojenje.

Raziskava je trajala 28 mesecev. Vključene so bile 203 ženske iz vse Slovenije, ki so bile v približno osmem mesecu nosečnosti. Dobile so napisana navodila o dojenju, o katerih so se pogovorile s patronažno medicinsko sestro. Vse so bile spremljane eno leto, tiste, ki so po enem letu še dojele, pa do konca dojenja.

Doseženi so bili statistično pomembno boljši rezultati kot v raziskavi leta 1993, ki je bila osnova tej. Začetna incidenca dojenja je bila 100 %, povprečno trajanje pa sedem mesecev. Izključno dojenje ni bilo doseženo v celoti (zaradi močno zakoreninjene tradicije in kulture cuclja in stekleničke). Najpomembnejše spremenljivke, ki so vplivale na daljše dojenje so bile: zelo uspešno doživljanje dojenja, nenačrtovanje motenj, odlično ocenjena pomoč zdravstvenih delavcev v porodnišnici, rooming-in ali 24 urno sobivanje matere in otroka v porodnišnici, dojenje brez dodatkov, če dodatki niso dani po cuclju, neuporaba cuclja za pomiritev in dodatki kot kombinirani obroki (torej dodatek v sklopu dojenja, takoj po dojenju).

Mnoge kolegice smo prisostvovala uspešnemu zagovoru doktorske disertacije. Ob zaključku smo z veseljem in ponosom stisnile roko prvi medicinski sestri – doktorici znanosti. Vemo, da je doktorat zaključek dolgoletnega poglobljenega študija, praktičnega in teoretičnega delovanja, natančnega raziskovanja, pa tudi mnogih osebnih odrekanih. Hkrati pa je to velik prispevek stroki zdravstvene nege, razvoju sodobnih metod dela v zdravstveni negi, še zlasti na zdravstvenovzgojnem in didaktičnem področju in ne nazadnje dvig izobrazbene, pedagoške in kakovostne ravni oddelka za zdravstveno nego, drugih oddelkov VŠZ ter katedre za zdravstveno nego in katedre za zdravstveno vzgojo Visoke šole za zdravstvo Univerze v Ljubljani. Za vse to se mag. Hoyerjevi, po javni promociji doktorici, iskreno zahvaljujemo in ji še enkrat čestitamo za izjemen uspeh!

Sodelavci oddelka za zdravstveno nego
in oddelka za zdravstveno nego
ginekološko – porodniške smeri

*Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo
Obzornika zdravstvene nege.*